

POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek (przewodniczący)

SSN Anna Owczarek

SSN Karol Weitz (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa T. Spółki Akcyjnej z siedzibą w G.
przeciwko Skarbowi Państwa - Prezydentowi Miasta G.
o ustalenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 5 grudnia 2019 r.,

zażalenia strony powodowej
na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 31 lipca 2018 r., sygn. akt I ACa (...),

1. oddala zażalenie,

**2. zasądza od strony powodowej na rzecz Skarbu Państwa -
Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 2700 zł
(dwa tysiące siedemset złotych) tytułem zwrotu kosztów
postępowania zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 lutego 2017 r. Sąd Okręgowy w G. w sprawie z powództwa T. Spółki Akcyjnej z siedzibą w G. przeciwko Skarbowi Państwa - Prezydentowi G. ustalił, że opłata roczna z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej położonej w G. przy ulicy Ś., oznaczonej jako działki nr 1498, nr 1500, nr 1501, nr 1502, nr 1503 i nr 1511, o łącznym obszarze 9 414 m²,

dla których Sąd Rejonowy w G. prowadzi księgę wieczystą kw nr (...), poczynawszy od dnia 1 stycznia 2013 r. wynosi 200 802 zł, przy określeniu wartości całej nieruchomości na kwotę 6 693 400 zł i wysokości stawki procentowej równej 3%.

Na skutek wniosku powódki z dnia 6 marca 2017 r. Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 10 kwietnia 2017 r. uzupełnił wyrok z dnia 20 lutego 2017 r. w ten sposób, że w pkt 1 dodał słowa: „z tym, że użytkownik wieczysty w roku 2013 zobowiązany jest do zapłaty opłaty rocznej w kwocie 72 586,80 zł (siedemdziesiąt dwa tysiące pięćset osiemdziesiąt sześć złotych 80/100), w roku 2014 w kwocie 136 694,40 zł (sto trzydzieści sześć tysięcy sześćset dziewięćdziesiąt cztery złote 40/100), w roku 2015 i w latach następnych w kwocie 200 802 zł (dwieście tysięcy osiemset dwa złote)”. Uzupełnienie nastąpiło zgodnie z wnioskiem powódki i związane było z treścią art. 77 ust. 2a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (jedn. tekst: Dz. U. z 2015 r., poz. 1774 ze zm., dalej jako: „u.g.n.”), stanowiącym, że w razie, gdy zaktualizowana wysokość opłaty przewyższa co najmniej dwukrotnie wysokość dotychczasowej opłaty rocznej, użytkownik wieczysty wnosi opłatę roczną w wysokości odpowiadającej dwukrotności dotychczasowej opłaty rocznej, a pozostałą kwotę ponad dwukrotność dotychczasowej opłaty rozkłada się na dwie równe części powiększające opłatę roczną w następnych dwóch latach.

Mimo złożenia wniosku o uzupełnienie wyroku w dniu 5 kwietnia 2017 r. powódka odrębnie wniosła apelację od wyroku z dnia 20 lutego 2017 r. Zarzuciła w niej naruszenie art. 77 ust. 2a u.g.n. i wniosła o jego zmianę w sposób zgodny z treścią wnioskowanego wcześniej uzupełnienia wyroku.

Ponadto w dniu 23 maja 2017 r. powódka wniosła apelację od wyroku uzupełniającego z dnia 10 kwietnia 2017 r. Zarzuciła naruszenie art. 351 § 1 k.p.c., gdyż w jej ocenie uzupełnienie wyroku z dnia 20 lutego 2017 r. o rozstrzygnięcie uwzględniające treść przepisu art. 77 ust. 2a u.g.n. było niedopuszczalne. W jej ocenie właściwą drogą podważenia wyroku z dnia 20 lutego 2017 r. było wniesienie apelacji od tego wyroku.

Postanowieniem z dnia 31 lipca 2018 r. Sąd Apelacyjny w (...) odrzucił apelację powódki od wyroku uzupełniającego z dnia 10 kwietnia 2017 r. (pkt I) oraz umorzył postępowanie wywołane apelacją od wyroku z dnia 20 lutego 2017 r.

Sąd Apelacyjny przyjął, że powódka nie ma interesu prawnego w zaskarżeniu wyroku uzupełniającego z dnia 10 kwietnia 2017 r., gdyż zamieszczone w nim rozstrzygnięcie nie jest w żadnej mierze dla powódki niekorzystne. Wobec tego Sąd uznał, że apelacja powódki od wyroku uzupełniającego z dnia 10 kwietnia 2017 r. jest niedopuszczalna i podlega odrzuceniu (art. 370 w związku z art. 373 k.p.c.).

Sąd Apelacyjny stwierdził ponadto, że w sytuacji, w której żądania powódki zawarte we wnioskach jej apelacji od wyroku z dnia 20 lutego 2017 r. zostały uwzględnione w treści wyroku uzupełniającego z dnia 10 kwietnia 2017 r., a apelacja powódki od tego wyroku podlega odrzuceniu, to rozstrzygnięcie merytoryczne w zakresie apelacji od wyroku z dnia 20 lutego 2017 r. stało się zbędne. Wyrok z dnia 20 lutego 2017 r. został uzupełniony zgodnie z wnioskiem powódki i jednocześnie zgodnie z wnioskami apelacji od tego wyroku. Według Sądu uzasadniało to umorzenie postępowania wywołanego wniesieniem apelacji od wyroku z dnia 20 lutego 2017 r. (art. 355 § 1 w związku z art. 391 § 1 k.p.c.).

Zażalenie na postanowienie z dnia 31 lipca 2018 r. złożyła powódka. Zarzuciła naruszenie art. 370 k.p.c. przez niezasadne odrzucenie apelacji od wyroku z dnia 10 kwietnia 2017 r. oraz art. 355 § 1 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. przez niezasadne umorzenie postępowania wywołanego jej apelacją od wyroku z dnia 20 lutego 2017 r. Wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy Sądowi Apelacyjnemu w (...) do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że poza kognicją Sądu Najwyższego w niniejszym postępowaniu zażaleniowym pozostaje kwestia, czy dopuszczalne było wydanie wyroku uzupełniającego z dnia 10 kwietnia 2017 r., tj. czy spełnione były przesłanki zastosowania art. 351 § 1 k.p.c. Kognicja Sądu Najwyższego obejmuje wyłącznie ocenę zasadności postanowienia z dnia 31 lipca 2018 r. w odniesieniu do odrzucenia apelacji powódki na wyrok uzupełniający z dnia 10 kwietnia 2017 r. oraz w odniesieniu do umorzenia postępowania apelacyjnego wywołanego apelacją powódki od wyroku z dnia 20 lutego 2017 r.

Wyrok uzupełniający z dnia 10 kwietnia 2017 r. wydany został zgodnie z wnioskiem powódki co do wydania takiego wyroku i zgodnie z jej żądaniem co

do jego treści w zakresie rozłożenia nadwyżki opłaty rocznej stosownie do art. 77 ust. 2a u.g.n. Przesądza to o tym, że powódka nie jest pokrzywdzona tym wyrokiem, wobec czego nie ma interesu prawnego w zaskarżeniu go apelacją (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2014 r., III CZP 88/13, OSNC 2014, nr 11 poz. 108). Wbrew twierdzeniom powódki nie można w okolicznościach sprawy mówić o tym, że interes publiczny przemawiał za rozpoznaniem jej apelacji od wyroku z dnia 10 kwietnia 2017 r. W sprawie nie występuje żadna z sytuacji, które wskazano w przywołanej uchwale i które mogą wskazywać na występowanie interesu publicznego. O występowaniu takiego interesu nie świadczy powołana przez powódkę okoliczność, że w sprawie stroną pozwaną jest Skarb Państwa.

Należy ponadto wskazać na zachowanie powódki, która po uzyskaniu wyroku uzupełniającego zgodnie z jej wnioskiem i żądaniem co do jego treści złożyła od tego wyroku apelację. Zachowanie to może być odczytane jako dążenie do przedłużenia postępowania celem odroczenia w czasie chwili, w której nastąpić musi zaspokojenie podwyższonej opłaty rocznej. Przy takim założeniu wniesienie apelacji od wyroku uzupełniającego z dnia 10 kwietnia 2017 r. można ocenić jako sprzeczne z dobrymi obyczajami (art. 3 k.p.c., por. w związku z tym wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 lipca 2018 r., V CSK 384/17, OSNC-ZD 2019, nr B, poz. 28).

W świetle powyższego odrzucenie przez Sąd Apelacyjny apelacji powódki od wyroku uzupełniającego z dnia 10 kwietnia 2017 r. z powodu braku interesu prawnego w jej wniesieniu należy ocenić jako uzasadnione. Apelacja ta była bowiem niedopuszczalna (art. 370 w związku z art. 373 k.p.c.).

Stwierdzenie, że apelacja od wyroku uzupełniającego z dnia 10 kwietnia 2017 r. była niedopuszczalna, oznaczało, że w postępowaniu apelacyjnym dotyczącym wyroku z dnia 20 lutego 2017 r. należało uwzględnić istnienie prawomocnego wyroku uzupełniającego. Postanowienie o odrzuceniu apelacji od wyroku uzupełniającego z dnia 10 kwietnia 2017 r. było skuteczne od chwili jego ogłoszenia (art. 360 w związku z art. 391 § 1 k.p.c.). Istnienie wyroku uzupełniającego z dnia 10 kwietnia 2017 r. miało ten skutek, że rozstrzygnięcie w przedmiocie opłaty rocznej obejmowało także kwestię rozłożenia nadwyżki opłaty zgodnie z art. 77 ust. 2a u.g.n., tj. kwestię, co do której powódka wniosła apelację

od wyroku z dnia 20 lutego 2017 r. W tej sytuacji merytoryczne rozpatrywanie apelacji od tego wyroku było bezprzedmiotowe. Była to przy tym okoliczność, która zaistniała po wniesieniu apelacji od wyroku z dnia 20 lutego 2017 r., gdyż powódka wniosła tę apelację jeszcze przed wydaniem wyroku uzupełniającego z dnia 10 kwietnia 2017 r. Zasadne wobec tego było nie odrzucenie apelacji powódki od wyroku z dnia 20 lutego 2017 r., lecz – jak trafnie uczynił to Sąd Apelacyjny – umorzenie postępowania odwoławczego wywołanego jej wniesieniem (art. 355 § 1 w związku z art. 391 § 1 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy oddalił zażalenie (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. i z art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. poz. 1469 ze zm.).

O kosztach postępowania zażaleniowego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 w związku z art. 99 oraz art. 108 § 1 w związku z art. 398²¹ i z art. 394¹ § 3 oraz z art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw.